

Magyar-román megállapodás

Tömpe István, a Magyar Rádió és Televízió elnöke és Valeriu Pop, a Román Rádió és Televízió elnöke szerdán délután Bukarestben aláírta a vezetőségük alatt működő szervezetek 1969-70-re kidolgozott együttműködési munkatervét tartalmazó dokumentumot.

Az ünnepélyes aktus befejeztével Valeriu Pop nyilatkozott az MTI tudósítójának. — A baráti megértés szellemében megtartott tanácskozásokon született munkaterv lehetővé teszi — mondotta —, hogy magas művészi színvonalú műsorok felajánlásával és ezekből tetszés szerinti válogatással gazdagíthassuk programunkat. Megállapodásunkban kifejezésre jut mindkét fél ama törekvése is, hogy Magyarország és Románia sokoldalú együttműködésével népeink és országaink baráti érzelmeit tovább erősítsük. (MTI)

Tovább kell javítani az áruellátást

Csongrád megyében a kiskereskedelmi — bolti és vendéglátóipari — forgalom tavaly 4,8 milliárd forint volt, 7 százalékkal több az előző évinél, de alacsonyabb az országos átlagnál. 1969. első negyedében már jobban emelkedett a forgalom, de csak az élelmiszer-kereskedelemben haladta meg az országos átlagot. Szegeden jóval erősebb a forgalom fejlődési üteme, mint a megye többi részén.

A kereskedelem kínálata 1968 nagy részében és ez év első negyedében egyenletes volt, különösen húsfélékből, tejtermékekből, italárukból javult a korábbi évekhez képest. A ruházati, s főként a vegyipar-cikk-kínálata csökkenett sok aprócikk és tartós fogyasztási cikk hiánya miatt.

A kiskereskedelmi árszínvonal 1968-ban 0,4 százalé-

kal alacsonyabb volt, mint az előző évben, de 1969. első három hónapjában már 1,5 százalékkal magasabb volt, mint tavaly ilyenkor. Ma is kevés a szintetikus alapanyagú szövet, a lakástextília, a cipő, a gyermekholmi és a rövidáru. A vegyipar-cikk-üzletekben nincs elegendő szerszám, zománccédeny, szerelési anyag, mosószer és építőanyag. A nagykereskedelemben túlzott készletcsökkentési törekvése idézte elő, hogy az idén már a tartós fogyasztási cikkek közül a televíziós készülékekből, gázbojlerokból, egyes hűtőszekrény-fajtákból is hiány mutatkozik.

A múlt év elejétől a kiskereskedelem közvetlenül is vásárolt árut a termelőktől, ennek kedvező eredménye az árualapok növekedése. Az idén tovább bővülnek ezek az üzleti kapcsolatok, ezáltal várható, hogy több friss és

olcsó áruhoz jutnak a fogyasztók. Kétségtelen, hogy a verseny hatékony lendítője a kereskedelem többszektörőségének megjelenése és fejlődése.

Az új kezdeményezéseket támogatják a tanácsok és a minisztérium, mert elterjedésük javítja az áruellátást, fokozza a versenyt, s kedvezően befolyásolhatja az árak alakulását. A Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén részletesen elemezte a kereskedelmi helyzet kedvező és negatív tendenciáit. A Belkereskedelmi Minisztérium képviselőjével együtt arra az álláspontra jutott, hogy a hatóságoknak fokozott ellenőrzésekkel és intézkedésekkel kell ügyelni az árak alakulására. Gondoskodni kell arról, hogy az alapvető cikkekből biztosítva legyenek az előírt készletek.

Kondorosi János

A türelmetlenség természetrajza

Összeszóla'kozott a vevő az eladóval. Pillanatok alatt eljutott a nagy vita odáig, hogy a vevő mindent megengedhet-e magának, s a nagy teringettség közepette szó érte a szocialista kereskedelmet is.

Igy: azonnal a szocialista kereskedelmet! Pedig hát nem a kereskedelem áll szemben a vevőkkel, hanem X eladó Y vevővel. S ez nagy különbség!

Ki tudná megmagyarázni, hogyan követelnek ezek a kis csatározások, úgyszólván személyi villongások közügynek kijáró figyelmet? Hogyan lesz az udvariatlan pincérből a vendéglátóipar jelképe; miként emelkedik az időnap előtt szétrúgott gyerekcipő a könnyűipar nagykövetének szintjére? A sületlen kenyer miért piszkál ki az emberből „ilyenek ezek a pékek!” felkiáltást?

A kérdőjel odakívánczokzik a következő gondolat után is: talán az emberi természetből fakad, hogy türelmetlenségünkben azonnal általánosítunk? Mintha nem lenne megfelelő méretű gondunk, azonnal kikerekítjük, elefánttá növeljük az aprókat, s azonnal hozzátesszük: jellemző, na lám, ez jellemző! És a sejtelmes hallgatásból, de esetleg a kimondott szóból is arra vág az ember gondolatára: társadalmunkra jellemző.

Nehogy mi is belessünk az általánosítás kelepcéjébe: a társadalom fejlődésének későbbi fokán is lesz még keletlen kenyer, hirtelen fékező buszvezető, udvariatlan ügyintéző a hivatalban. Vagyis: apró bosszúságokból megfelelő adag akkor is juthat.

És mire lesz az jellemző, mint ahogy a mostani hétköznapi apró-cseprő mérgeledési mire jellemzők? Ránk, emberekre.

Ezzel el is intézhetnénk a dolgot, mert hiszen bage-tell ez az egész, nem a gyökeret rágja a féreg. Persze, hogy nem. De mégis benne munkál nagyobb dolgainkban is.

Mert tegyük fel: udvariasan fogadják az ügyfelet a hivatalban... Aktatologatás helyett ésszerű, gyors ügyintézésel elrendezik a panaszt, kérelmet... Elképzelve-tetlen? Dehogyan! Csak éppen nem mindenütt jellemző ma még. S mert nem így tapasztalja, keresi a módját sok ember, hogy így bánjanak vele. Akár „befizet” a különleges elbírálásra, bánásmódra. Így fog a korrupció és a protekció. S aki egyszer találkozik vele, megtapasztalja, mások nyakába fogja varni akkor is, ha nem sikerül valamivel simán — ellenben másnak... És mert lehetőségeink végesek, nem egy jogos panaszt nem tudunk ma még orvosolni. Ha száz egyformán jogosult lakásigénylő közül tíz kaphat most lakást, ki lehet számítani, hogy a 90 ember azonnal protekciót szimatol. S a gyanú sokhelyütt felüti a fejét, mert nem csak a lakás, sok minden más is hiány-cikk. Ez a körülmény az emberek gondolkodásában olyan palántákat ültethet el, hogy a vesztegetés jogos. Mert — mondják — ha szükség van arra a gépre a tévesnek, ami hiány-cikk ugyan, de mégis előfordul, meg kell keresni a módját, hogy éppen náluk „forduljon elő”. Vagy, aki évek óta alberletben kínlódik családostul, nem érzi szegénynek, hogy mások ügyességén (vagy vélt ügyességén?) okuljon.

Jogos lenne hát a gyanú a közhivatalnokkkal, a bolt-vezetővel szemben? Úgy véljük, ez túlzás. De hogy gyanú árnyéka sem vetődhet rájuk, azt sem lehet állítani. Hogyan is lehetne, mikor nincs ember, aki száz jogos lakás-kérelem körül abszolút igazságosan ki tudná választani, melyik tíznek adhatja a lakást? Ahogy kis családi háztartásokban is sokszor gond a beosztás, a nagy családnak se jut mindenre egyszerre. Majd sorjában.

Igen, csak hogy addig is tegyünk különbséget kis és nagy dolgok között. Nagy méreg, hogy nincs cipőpaszta, de szó sincs róla, hogy a rendszer vagy az új gazdaság-irányítási mód lenne az oka. Valahol valaki nem gondoskodott dobozról. Sose tudjuk meg, ki volt az, mint ahogy azt sem tudja meg az egész ország, hogy ki állította be rosszul a gépet, amikor több vég szövet hibás lett, ki rontotta el tervrajzot, amikor az áruházz teteje beszakadt. Az biztos, nem mindenki érzi magát felelősnek azért — sajnos, a saját munkájáért sem.

Kis dolgok, kis hibák — nagy hibák. Ne varrjuk azonnal a társadalom nyakába, az apró-cseprő jelenségeket, ne keverjük a nagy dolgokkal, a leg-nagyobbal. Volt időszak, amikor azt hirdették: mindent jól csinálunk. Túlzás volt. De az, hogy most sokan kifordítják ezt — több mint túlzás. Türelmetlenség vagyunk, vagdalkozunk, könnyen kirobban a vita. De mi nem a türelmetlenség ellen szólunk: a vita és még a mérgeledés is lehet nagyon is hasznos, előre segít. Ha építő szándékú és alkotó tettek követik.

P. SZÓKE MÁRIA

Virágból épülő falu

Nehéz mostanában embert találni Szőregen az utcán. Aki itthon van, mind a kertben dolgozik, aki nincs, az majd délután megy a virágok közé.

Szeles Sándort, a virágtermelők szakszövetkezetének vezetőjét hiába kerestem. Pesten járt, virágot vitt. Édesapja, Péter bácsi mutatja meg a kertet. 1300 négyszögöl az egész, és ebből meg lehet élni! Nem is rosszul.

— A jácint már mind fölntazott Pestre — mondja a kalauzom —, az már elvirárgzott. A tulipánnak most lesz a szezonja pár nap múlva, ámbár már most is vitt a fiam.

Az első forintokat ezek a virágok termik a kertben. A fő termény azonban — ki tudja, miért — a rózsafő. Az ősszel vetett magból még csak apró növénykék sorakoznak, jövőre már nemes szemet bújtanak a bőre alá, harmadik évben pedig útrakelhet. Lehet, hogy hazai földben köti meg gyökerét, mert itthon is keresett cikk, de kinyílik előtte a világ. Hollandiában, Angliában, Ausztriában, az NSZK-ban vagy éppen Jugoszláviában is gyönyörködhetnek szépsznű virágjaiban.

Kanalas Istvánt, a szövetkezet második emberét munka közben találom. Emberrnyi rózsákat szemez éppen. Ez majd ősszel lesz eladó.

— Hányféle rózsát ismernek a szőregiek?

— Legalább kétszázat.

Ősszel és tavasszal 170 ezer fő utazott el innen a világba. A szövetkezet négy emberre keresi neki a helyet.

A kert egy részében, 80 négyszögölnyi területen, csupa piros tulipán kiabál. Fellet fólia takarja.

— Ide adná-e félévi fizetésért?

— Nem biztos.

Tizenöt ezer virág termett ezen a kis darabon. Pesten többet adnak érte. Igaz, hogy Szegedet tekintik az ország egyik legvirágseretőbb városának, de itt sok a kertész, nagy a kínálat.

— Számon tartják az ünnepeket?

— Azt mindenképpen. Anyák napja, ballagás — nagy szezonja a virágnak. A pirosat kedvelik legjobban. A fehérét leginkább hűsvétkor keresik.

— Hogy sikerült ez az év? (Itt már jogos a kérdés, pedig még csak tavasz van.)

— Nagyszerűen. A hideg miatt lassan nyílt a virág, nem tömődött el a piac. Min-

dent el lehet adni jó áron.

— És ha nincs jó ára?

— Letörjük a virágot, hadd erősödjön a gyökere. Akkor jövőre járunk vele jobban.

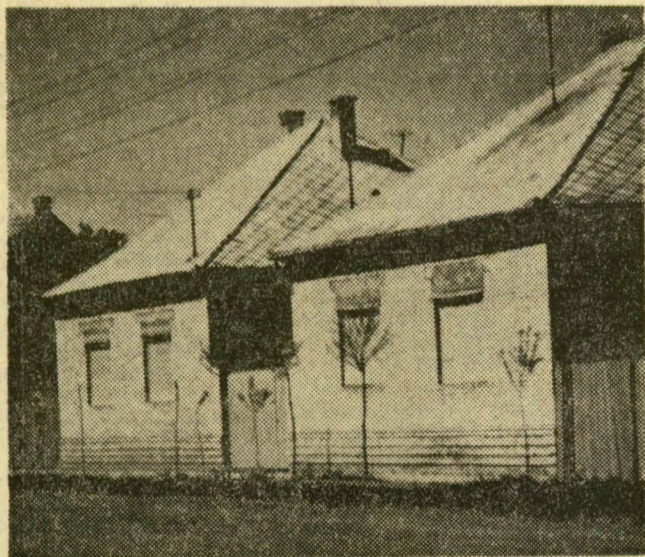
Új házat építettek Kanalasék. Szépet, nagyot. Olyat, amilyenek egymás után sorakoznak a régi házak helyén.

Pedig a szakszövetkezet száz-húsz tagja közül sokan csak „mellékesen”, műszak után kertészkednek. Az apró kertek valósággal öntik a pénzt. Tavasszal is, nyáron is, ősszel is. Ha megdolgoznak érte.

H. D.

Kanalasék tulipánja

Ezek a házak is „virágból” épültek

Megkezdődött a tüzelőakció

A SZOT ebben az évben is bocsátott ki kedvezményes feltételekkel fizethető tüzelőanyag-utalványokat. Ezeket áprilistól szeptemberig lehet beváltani a TŰZEP-telepeken. Az őszi, tél eleji torlódásoknak mindig az az oka, hogy sokan késlekednek az utalványok beszállításával, meghosszabbítást kérnek rá. Akik készpénzért vásárolnak, a meleg hónapokban azok sem gondolnak a téli tüzelő beszerzésére.

Pedig a bányákban az egész év folyamán folyamatosan termelnek. Jól jár, aki a mindig frissen érkező szénből vesz, mert ilyenkor könnyebben megveheti azt a fajtát, amit megszokott, amit akar. A TŰZEP megrendelőirodájában brikett, koksz, tűzifa, pécsi iszapszén és gyöngyszén, dorogi dió és darabos, dél-nógrádi dió és kockaszén, lengyel borsószén, valamint borsodi dió, kocka és darabos szén vásárolható. Valamennyi fajtából elegendő a mennyiség, közülük a brikett ára év elejétől 12 forinttal csökkent mázsánként.

Épült: 1957—1969

Szücs utca 13.

(75.) Ennek a kétemeletes akóházának a bemutatásával búcsúzunk sorozatunkban Rókustól is. Minden bizonynyal sikerült érzékeltetni, hogy ez a városrész is milyen erőteljesen fejlődik. S ami ezen belül külön örvendetes: Rókus, akárcsak a Felsőváros, jellegzetes hangulata is csorbítatlan.

CSÜTÖRTÖK, 1969. MÁJUS 8.

DELMAGYARORSZÁG 3